

Izbaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejmana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto . . . 15 K

3/4 . . . 10 "

1/2 . . . 5 "

Za Nemčijo K 16.60.

Za Ameriko in inozemstvo . . . K 20.—

Posamične številke stanajo . . . 10 vin.

Na naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.

SOČA

Telefon št. 83.

•Vse za narod, svobodo in napredek!• Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v l. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v l. nadstr. na levo v Goriški Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in opisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Nemško-romanski blok ob Adriji.

Dobernig sanja zopet o nemško-romanskem bloku ob Adriji. V »Oesterr. Volkszeitung« se obrača do Italijanov ter jih roti, da naj se pridružijo Nemcem, da bodo skupno strahovali Slované ob Adriji.

Na Dunaj so bili prišli voditelji dalmatinskih Italijanov (možje s priimki na —ič) pritoževati se, kako se v današnjih časih zanemarija in zapostavlja italijansčina v Dalmaciji. To priložnost je porabil Dobernig, da je ponovil svoje želje o skupnem nastopanju Italijanov in Nemcev ob Adriji proti Slovanom. Dobernig trdi, da so Italijani kruto ogroženi, ali tega se ne zavedajo; morda se zavedo kedaj pozneje, ko se zbudijo kot manjšina . . . In takrat naj iščejo svojo Venecijo Julijo v mesecu.

Dobernig navaja številke ljudskega štetja, ki vse govore po njegovem mnenju za nemško-romanski blok ob Adriji.

Pred kratkim je Dobernig v »Tagespost« tlačil Nemce ob Adriji med Slované in Italijane; kot posredovalci naj se uveljavijo in si pomagajo. E. še lepše pa bi bilo, če bi bili združeni z Italijani. Tej lepši želji je dal ponovnega izraza v »Oesterr. Volkszeitung«. Seveda bi bilo lepše, kajti potem bi bili Nemci ob Adriji povsem na trdnem nasproti Slovanom in nasproti Italijanom, katere bi prav prefri-gano izkoriščali v svoje nemške namene ob jadranskem obrežju. No, toliko so vendar še pametni Italijani, da se vendar še kar na slepo ne vržejo Nemcem pod noge, da si jim pač v marsičem udajajo in če pride kje do tega, da treba Italijanu odločiti se, ali za Slovana ali za Nemca, se odloči gotovo za slednjega.

V Gorici je bilo pogostoma čuti iz ust kakega italijanskega voditelja, da treba pustiti Nemce na miru, da Nemeč ni nevaren, ampak Slovenec je nevaren. Do-

bernig pa ni zadovoljen le s tem, da pustijo Italijani Nemce pri miru, da se jim, kjer se snidejo, globoko klanjajo in jim če le mogoče gredo na roko, ne, on hoče še več: on hoče imeti Italijane priklopljene k Nemcem, on hoče nemško-romanski blok, potem bi rastla nemška moč ob Adriji!

Italijansko stališče je doslej: faremo da sè! Ne potrebujemo ne Slovanov ne Nemcev, sami vse opravimo. Italijani čutijo še moč, da si jim je včasih prav tesno pri srcu, da zajavkajo in potožijo o preteči slovanski nevarnosti. Dobernig jim jo riše z najčrnejšimi barvami.

Stvar je pač ta: Nemeč je nevaren Slovanu in Italijanu. Enega kakor drugega hoče izkoristiti v nemške cilje. Italijanom res prede slabeje, odkar je narastla narodna zavednost primorskih Slovanov; zato pa vabi Dobernig Italijane na nemško stran, češ, v blok poginejo in Nemci se razšopirijo na njihovem mestu. Dobernig pač dobro ve, da primorskih Slovanov ne dobi za svoje nemške svrhe, kot Nemeč, po katerem se pretaka slovenska kri, seveda tudi prezirljivo gleda na nje; zato pa jih stavi tim pridneje pred oči Italijanom; glejte nevarnost! Mi Nemci pa smo vaši prijatelji! To prijateljstvo bi stalo Italijane dokaj drago in bi jih kmalu upropastilo.

Kakor se vidi, ostanemo bržčas vsak zase. Med Italijani in Slovani, domačini ob Jadranskem morju, ni mogoče sporazum in kak skupen boj proti Nemcem, ker Italijani odklanjajo vsako skupnost s Slovani, kateri pa vidijo, da bi bil slovanski-romanski blok najboljša trdnjava proti prodirajočemu Nemštvu. Med Italijani in Nemci tudi ni prišlo in najbrže ne pride do take sklopitve, v kakoršno vabijo sirenski glasovi iz nemškega časopisa. Ako se udajo kedaj, jih bo tim prej konec. — Umevno, da se tudi Slovani ob Adriji ne bodo vezali z Nemci, da bi ti želi sadove njihovega truda. Ostanemo pač vsak zase, s čemur pa ni še rečeno, da se ne bi smeli mi poslužiti ugodnosti, ki bi jih nam mudil sedanji položaj ob Adriji!

razgovarjala z njo. Nekaj se je moralo zgoditi med njima. Toda Zinajida Petrovna ni imela niti najmanj veselja do tega, da bi preiskovala vzrok te spremembe; njej je bilo zadosti, da se je čudila. Misli pa je, da se bo vsako dejanje, in naj bo še tako tajinstveno in nerazložljivo, preje ali pozneje samo razjasnilo in razpredlo; zato se je zdaj popolnoma mirno veselila udobne postelje, ki si jo je osvojila za stalno, in se s trpkostjo spominjala noči, prečutih na prejšnji vroči »postelji«.

Manjička se je zaglobila v čitanje.

»Lidino svatbo so določili na čas po preteku dveh mesecev. V naši hiši je vladala nekaka svečana sreča. Vsi — papa, mama, babica in Lida sama — so živeli samo v misli na to svatbo. Pripravljati bilo kajpada ni bilo potrebno: Lida je imela že vse; a vendar so se zelo mnogo bavili z balo. Zlagali so stvari iz omar, pregledovali jih, primerjali jih po sto in stokrat, presojali jih, izpopolnjevali in premišljevali, kaj bi še kupili novega. Babica je pustila svoje dobrodelno delo in je postala središče brige in skrbi v hiši. Že zjutraj se je zbirala okrog nje družba ženskega sveta, ki je sodeloval pri tem opravilu; okrog nje so se dvigale bari-kade naslonjačev in stolov, na katerih so bili nagrmađeni kupi vsega prekrasnega. Babica je predstavljala nepristopno trdnjavo, ker so do nje ni dalo priti. In bila je

Iz knjige

o najvažnejših političnih in socijalnih strankah in strujah ali kratek uvod v praktično politiko.

(Konec.)

3. Ovire proti zedinjenju slovenskih dežel.

Z obzirom na vse to bi človek mislil, da bi ideja zedinjene Slovenije morala biti najvišjim in odločilnim krogom simpaticna in da bodo nje vresničenje podpirali. Pa temu ni tako. Avstrijski najvišji krogi so silno konservativni in vsled tega vsem radikalnim reformam nasprotni. Pa ne le konservativni najvišji krogi, proti zedinjenju Slovencev bi vstale složno tudi vse nemške stranke, ki stoje v narodnih vprašanjih vse pod vplivom skrajnih nemških nacionalcev, češ, da bi se s tem zgodila Nemcem velika krivica. Vse-nemci in nacionalci pa imajo tudi še svoje posebne razloge za to postopanje. Te nemške stranke delajo z vsemi sredstvi na to, da bi bile slovenske zemlje čim prej ponemčene. V ta namen si prizadevajo polastiti se vseh državnih oblastev ter je postaviti z deželami in občinskimi uradi vred v službo germanizacije. To se jim je na Koroškem že popolnoma, na Štajerskem in Kranjskem pa v malo manjši meri posrečilo. Avstrijski Vsemenci in nacionalci stoje v zvezi s sorodnimi strankami na Nemškem in je danes prav težko reči, kako velik je že njih vpliv na vnanjo politiko naše nemške zaveznice.

Na istotako odločno nasprotno bi naletelo zedinjenje Slovencev pri Italijanih, kateri se boje, da bi bili v zedinjenju Sloveniji za večno obsojeni na vlogo nezna-tno manjšine. Ta strah je prazen, kajti čeprav bi ne bilo mogoče dati Italijanom teritorialne, zajamčila bi se jim lahko popolna narodna autonomija, kakršno uživajo dandanes v Dalmaciji. Naši italijanski nacionalisti stoje v stiku s sorodnimi strankami v Italiji ter tudi o njih ne vemo,

zelo stroga v svoji visoki čipkasti čepici, z ogromnimi okroglimi očali.

»Vsi so se tako zaglobili v ta posel, da so, kakor se je zdelo, popolnoma pozabili name. Naj sem vprašala kogarkoli in o čemerkoli, vsi so mi odgovarjali kratko, kakor da se me žele čim prej odkrižati. Sama sem opažala, da sem pobledele, a v mojih očeh da se je pojavil namesto prejšnjega brezbriznega in navnega izraza strog, naravnost mračen, čmeren izraz.

»Nekoč nisem spala vso noč. Živci so mi bili razburjeni, srce mi je tolklo tako neprijetno — nekako topo in pretrgano — nepravilno. Obhajalo me je čuvstvo, da sem razžaljena, pozabljena, nesrečna. Ne, nikakor se nisem mogla sprijazniti s tem, da me je mogoč kakršenkoli slučaj odriniti na drugo mesto. Glejte, kako silna, dovršena egoistka sem bila! Lidino ženitev, nje, moje sestre, ki mi je bila tako blizu, Lidino srečo — sem smatrala brezpomembnim slučajem, ker vse to ni bilo zame, temveč za nekoga drugega. Ako bi primerjali Lidino ženitev in . . . no, recimo, mojo vožnjo ob primorskem bulvaru, ne vem prav, če ne bi rekla, da prvo ni bolj navaden slučaj od zadnjega. In to zato, ker sem junakinja vožnje jaz, junakinja ženitve pa je — Lida, to se pravi, ne jaz.

kako daleč sega njih vpliv na vnanjo politiko druge naše zaveznice Italije.

Vrhu tega bi se Poljaki brez dvoma protivili proti delitvi Štajerske in Koroške in bi morda tudi Čehji temu nasprotovali, ker so oboji sicer pristaši deželne autonomije, pa istotako odločni nasprotniki teritorialne delitve dežel češke krone oziroma Galicije na češki in nemški ter na poljski in rusinski del.

Tako vidimo, da se tej za nas Slovence neobhodno potrebni reformi stavijo za sedaj navidezno nepremagljive zapreke od znotraj in od zunaj.

4. Temelj pravice do narodnega zedinjenja.

Zedinjenje slovenskih dežel je za nas življenjski pogoj. Dokler ne bo ta zahteva vresničena, je naš vsestranski razvoj nemogoč. Temu se pa nikakor ne moremo odreči, mi hočemo živeti, zato imamo tudi pravico se narodno zediniti. To bomo pa dosegli samo, ako si bomo prizadevali spoznati in prav oceniti težave, ki se stavijo naši težnji nasproti; ako bomo delali na to, da se bode vsak Slovenec zavečal velike odgovornosti, ki jo nosi za svojo in za bodočnost vsega slovenskega naroda. Še-le ko bo ta zavest splošna in ko bode vsak Slovenec smatral za svojo najsvetejšo dolžnost, kar najpopolnejše izpolniti svoje mesto in kar najbolj smotreno izriniti vse svoje moči sebi, svoji rodbini in svojemu narodu na korist, še le potem nam bo mogoče udejeviti naš narodni ideal.

Samo na ta način se vstvarjajo narodi in domovine, tako so ravnali tudi Italijani in Nemci v boju za narodno zedinjenje. V spoznanju naših dolžnosti ter v njih vestnem izpolnjevanju je naša rešitev.

»Samo ljudstvo lahko vstvari (politični) narod iz ljudstva in za ljudstvo«, pravi Mazzini. »Iz tega sledi, da če prebivalstvo kakega ozemlja želi postati narod, ima pravico za to, ako je njegova želja opta na moralne namene. Pravi narod

»Vso noč nisem spala, in ko sem prišla zjutraj v kabinet, da pozdravim očeta, se je ta začudil, ko me je zagledal.

»Kaj ti je, draga moja? Ali si bolna?« je vprašal milo kakor vselej, in mi položil roko na čelo. »Eh, ti imaš vendar malo mrzlico! Klavo je treba deti v posteljo...«

»Že je hotel reči: treba je poslati po Semjona Andrejiča! In poslal bi, a Semjon Andrejič bi prišel, prisilil me, da mu pokažem jezik, del me v posteljo in mi zapisal zdravila. Ali v tem je stopila mama v kabinet.

»Kaj misliš,« se je obrnila k očetu, »ali bi naročili tukaj cvetja, ali bi ga naročili iz Peterburga? Bojim se, da tukaj ne znajo napraviti tako fino...«

»Veš kaj, to je vprašanje!« In oče je pričel resno razmišljati in presojeti to vprašanje. On se sploh nikdar ni bavil s toaletnimi posli, toda ta neprestana skrb in briga za obleko, ki je objela celo hišo, je tudi njega, kakor je sam rekel, »pobabila«, in tako se je pričel tudi on spuščati v razpravljanje o kostimih. In vsak čas je kdo prihital k njemu v kabinet in se posvetoval z njim. Spočetka ga je to jezilo, potem pa se je navadil, in kadar dolgo niso prišli k njemu, je stopil celo sam v gostinjsko sobo in se pridružil damam.

»Razpredel se je živahen razgovor o cvetju. Jaz sem postala nekaj časa pri

POTAPENKO:

Generalova hči.

Prevel: A. M.

(Dalje.)

Po obedu je prišla Hivrja čisto blizu k Marji Vladimirovni in jo vprašala s tajinstvenim glasom:

»Ali je zanimivo, gospodična?«

»Zanimivo, Hivrja, zelo zanimivo!« je odgovorila Manjička.

»Moj Bog, kaj bi jaz dala, da bi mogla prebrati ta njen rokopis? Pravila mi je, gospodična, večkrat, ne enkrat: tukaj, pravi, prav na tem papirju, izlivam svojo dušo . . . Ampak ona ni imela človeške duše, marveč, da rečem resnico — nebeško . . .«

Manjička je odšla v šolo in se znova lotila knjižice.

Zinajida Petrovna ni mogla razumeti spremembe, ki se je zvršila z njeno hčerjo. Najbolj se je čudila temu, da se je očitno pokazalo nekako zlaganje med Manjičko in Hivrjo, dvema elementoma, ki nista imela, kakor se je zdelo, med seboj ničesar skupnega. Hivrja, ki ji je preje na tihem, da ne bi slišala Manjička, pripovedovala svoje tajne, se zdaj ni niti ozirala nanjo, temveč je brez strahu prihajala k Manjički in se polglasno, zaupno

mora imeti svoj moralni namen, svoje jasno in dobro razumljeno poslanstvo, katero mora izpolniti sebi in človeštvu v blagor; svojo vlogo v utještvenju božje ideje na svetu.

»Skupnosti ljudi, katere drže skupaj je sebična načela in zgolj materialistični nameni, ne moremo imenovati narod. Narod, njega nameni in pravice, morajo sloveti na večnem temelju. Namen mora biti bistveno moralni, kajti materialne koristi le nekaj časa trajajo ter ne morejo služiti za temelj večnega zedinjenja.«

Poslanstvo slovenskega naroda obstoji v tem, postati nepridobitna trdnjava države, v kateri živi že dolga stoletja. To je ob enem moralni namen njegove težnje po združenju v narodno celoto.

»Domovina ni ozemlje, ozemlje je samo nje podlaga«, uči dalje Mazzini. »Domovina je ideja, ki se dviga na tem ozemlju, ljubezen, ki veže sinove teh krajev skupaj.«

»O bratje moji, ljubite svojo domovino. Domovina je naš dom, hiša, katero nam je Bog dal, nastanivši v njej mnogobrojno rodbino, katera nas ljubi in katero moramo tudi mi ljubiti; katera nas razume in katero bi morali tudi mi bolje in bolj naglo razumeti kakor drugi.«

Človek, ki nevedno živi, ne more biti pravi rodoljub. »Glejte, da boče domovina vtelesena v vsakem od vas; vsakdo naj se čuti ter naj se smatra odgovornega za svoje brate; vsakdo naj tako ravna, da bodo ljudje v njem spoštovali in ljubili njegovo domovino. Dežela, katere sinovi ne vedo, da ji morajo oni dajati sijaj in slavo in ne izposojevati si slave od nje, je pač lahko mogočna, nikakor pa ne more biti srečna.«

Navajal bi lahko še dolgo iz tega in drugih graditeljev italijanske domovine, iz buditeljev drugih narodov. Tudi to bo zadostovalo v dokaz, da so vsi veliki rodoljubi, vsi voditelji narodov zahtevali od vsakega, da mora postaviti vse svoje najboljše moči v službo domovine. Še-le ko se vsak poedinec zdravi iz moralne otplosti in nedelavnosti ter se z napetjem vseh svojih moči dvigne na najvišjo stopnjo moralnosti in požrtvovalnosti za skupni blagor — skratka, še-le ko se narod moralno preporodi, je tudi politični preporod mogoč.

Ti zakoni tudi danes še niso zgubili svoje moči in bodo za majhne in velike narode vedno enako veljavni.

Zahvala.

Podpisani so došla za naše vrle vojaške na meji od vseh strani tolika darila, da sem zamogla odpremiti v Bosno vže dve pošiljki se skupno več nego 800 kosov različnih pletenin in družega volnenega odela, za kar sem sprejela od poveljstva 12. gorske brigade v toplih besedah izraženo zahvalo.

Ginjena zbog take vsestranske pomoči izrekam vsem tistim gospem in gos-

mizi, nato pa sem odšla v stran; tega ni nihče opazil. Ta trenutek sem vsa zadrževala od jeze, in tedaj sem zasovražila ne samo Lido, marveč tudi vse ostale. — teta, mamó in ... celo ubogo babico. Zbežala sem kakor strela iz kabineta, moja togota pa je vzrasla posebno še zaradi tega, ker to ni nikogar ganilo, niti ni nihče zapazil, da me ni, me poklical ali se spomnil, da »ima Klava mrzlico in da jo je treba deti v posteljo«. Stekla sem v svojo sobo, grabila svojo malo, svileno blaznico, ki mi je prišla ravno pod roke, in jo pričela trgati, metati po fleh, teptati z nogami in trgati na kosce. Po celi sobi je letelo perje, in se lovilo na pohištvo, na mojih laseh in obleki.

»Papa se je kmalu spomnil name, klical me je in prišel slednjič v mojo sobo. Ko se je začudil, sem mu morala reči, da je moja blaznico raztrgal maček Miha, moj lepi pisani ljubljeneček ... Kolika laž in hinavstvo! ... Bila sem razžaljena, pa sem zato trdila uporno, da sem popolnoma zdrava, in prosila sem, naj ne pokličejo zdravnik. In tudi to je bila svoje vrste osveta, fina, sebična osveta. Papa me je nagovarjal, dokazoval, da sem bleđa, da mi oči gore, jaz pa sem odbijala. Mene je zadovoljevalo posebno to, ker sem vedela, da se bo bal zame.

dom, ki so moja prizadevanja na toli ljubezniv in zdaten način podprli, svojo najsrčnejšo zahvalo.

Pri tej priliki javljam, da nadaljujem z nabiranjem darov ter da sem z radostjo pripravljena odposlati dalje vsako mi došlo darilo.

Doslej se je odzvala mojemu povabilu ta-le gospoda: Tvrčka Cadel & Delpiero, gospa Cazafura-Fogar, grofica Karla Coromini, gospa Annete Jacobi, gospod Dr. Piki, Eksceleca grofica M. Degenfeld, gospa Dr. Gršič, gg. Ivan in Wilma Pelicon, Rubije, grofica Olga Coronini, gospa Matilda Bockslaff, gospa Lujiza Rebek, gospa Sofija Galle, gospa Wiligut, majorjeva soproga, gospa Noth, stotnikova soproga, gospa Mayer, polkovnikova soproga, grofica Seli Coronini, g. Ivan Visintin, Rubije, Ivan Ferligoj, Rubije, W. F., gospa Traunsteiner, majorjeva soproga, Karol Petean, Rubije, gg. Andrej in Anton Cotič, Rubije, g. Josip Petean, Sovodnje, g. Josip Vižintin, Sovodnje, g. Ivan Cotič, Rubije, g. Ema Fornasari, gospa Antonija pl. Leitgeb, Miss Georgina Whinnell, gospa Izidora Culot, grofica Irma Serenni, baronica Ilka Sedlnitzky, gospa Malasz, stotnikova soproga, gospa Medved, gospodična Ivana Dürr, Ignac Steiner, g. Anton Cejan, Rubije, baron Friderik Bianchi, Inomost, gospodična Vuk, Franc Josip Pavličič, Rubije, Miseri in Pinausig, gospa Stefanija in g.čna Herta Schneider, gospa Palm, gospa Antonija pl. Grabmayr, Bozen, g. A. Peric, Peč, eksceleca Kamila pl. Buchter, Trst, gospa Mair, stotnikova soproga, baronica Berta in Antonija Baum, g. Mihael Musina, gospa Eleonora Battig, gospa Henrijeta pl. Almstein, markiza Josipina Paulucci, gospa Schneider, stotnikova soproga, gospa Hedvika Kapper, soproga višjega štabnega zdravnika, gospa Schwarzer, majorjeva soproga, prostovoljci 47. infant. reg., gospa Hässler, nadporočnikova soproga, gospodična Erna Schaup, Monsignor Kodermatz, gg. Josip in Adela Bridiga, Rubije, g. Ivan Petean, Rubije, gospa Kincel, stotnikova soproga, korvetni kapitan Julij Schöpkes in gospa Meran, gospa Ilka pl. Engel, Dr. Georg in Leonie pl. Grabmayer, baronica Julija Peteani in hčere, Fiumičel, grofica Roza Pace in hčere, Tapogliano; preč. ss. Uršulinke, gospa Džinič, stotnikova soproga, grofica Margareta Attems, Konstanz, baronica Josipina Bianchi in hčere, ter 23 žen in deklíc iz Rubij.

Baronica Marija Bianchi m. p.

Čakajo....

Mirovni delegatje so še vedno v Londonu in — čakajo, da velevlasti predložijo Porti kolektivno noto, na katero da Turčija odgovor, ki bo odločilen: ali za mir ali za nadaljevanje vojne. Radi tega nimajo turški delegatje nikakih novih instrukcij iz Carigrada, temveč čakajo....

Balkanski delegatje so zborovali včeraj. Določili so, da počakajo odgovora na

»Na razpolago mi je bilo tisoč slučajev, da se prepričam, kako je vsa hiša zaposlena z balo in da se nihče ne briga zame. Vsak tak slučaj je vzbudil besnost v mojem srcu.

»Zaspala sem slednjič in spala do dvanajste ure. To me je zopet užalilo. Preje bi gotovo kdo prišel k meni okrog desete ure ter me zbudil oprezno: v naši hiši so se vsi ravnali po pravilih zdrave higijene. Zdaj pa puščajo, da še spi po prosti volji! To sem si dobro zapomnila. Šla sem v zajutrkovalnico. Na mizi je bil samovar — mrzel; kotleti so bili nelepo razmetani po skledi; — gotovo so zajutrkovali malo preje. Vse je bilo zoprno, neokusno. Sedla sem in si podprla glavo z dlanimi. Čakala sem, kaj bo dalje. Mirno mize je prišla mama in me poljubila mimogrede na glavo, hiteč nekam.

»Zdaj si šele vstala? O, ti lenoba!« je rekla šaleč se.

»Vse je mrzlo!« sem zamrmrala skozi zobe.

»Naj segrejejo... Liza, recite, naj segrejejo samovar in zajutrki!«

»Takoj!« je zaklicala Liza (naša gospodinja) iz gostinjske sobe. Mama je rekla iz obednice. Slišala sem, kako je rekla babica Lizi, naj prinese iz omare ne-

noto velesil, ki jo predložijo turški vladi. Po seji pa so izrekli uradnim angleškim krogom, da smatrajo konferenco za neuspelo, ker turški delegatje niso imeli cel teden nikakega novega predloga.

Poslaniki, ki pridno zborujejo, iščejo še vedno izhod iz sedanje napetosti, vplivajoč na turške in balkanske delegate. Turkom nasvetujejo, naj odstopijo Odrin na vsak način, ali balkanski delegatje naj se tudi v nekaj udajo, tako da premagane ne bo prisiljen, prav vse zahteve zmagovalcev sprejeti, marveč bo mogel pokazati armadi in ljudstvu kaj, kar smatra lahko za uspeh.

Najnovejša poročila naznanjajo, da so dobili turški delegatje ukaz, naj ne zapustijo Londona, dokler ne sledijo nova navodila po odgovoru, danem na kolektivno noto velevlasti.

Poslaniki so včeraj popoldne zopet zborovali pod predsedstvom sir Greya.

Iz Carigrada pa poročajo, da je k ožneno določen in odobren tekst note, katera se predloži Turčiji.

Tako ni položaj pravzaprav nič poslabšan pa tudi nič pobojššan. Čakamo pač...

Iz Londona poročajo glade spora med Bulgarijo in Rumunijo, da potekajo pogajanja med Danevom in Jonescu prav povoljno ter da je pričakovati mirne poravnave....

Položaj se na sploh presoja le še bolj pesimistično, toliko v Londonu, Dunaju, Parizu, Berlinu, Petrogradu kakor tudi na Balkanu, kjer se tudi vršijo neprestana posvetovanja in se še vedno misli na vojno!

Položaj pa se gotovo tudi še par dni ne spremeni, marveč ostane kot je, kajti nota velevlasti še ni predložena turški vladi in odgovora na noto tudi najbrže ne bo tako hitro. Torej homo še — čakali!

Na Balkanu.

Upor skaderske posadke. — Poulični boji.

Cetinje, 15. januarja. Predstraže pred Skadrom javljajo, da je prišlo včeraj do krvavih pouličnih bojev v Skadru. Del posadke se je uprl in zahteval, naj trdnjava kapitulira. Temu vojaštvu se je pridružilo tudi civilno prebivaistvo. Poveljnik Riza bej se tej zahtevi ni vdal in je upornike ukrotil z oboroženo silo.

Zdravje v srbski armadi.

Iz Beograda poročajo, da se je zdravje v armadi, kjer so bile razširjene bolezni, zelo zboljšalo. Tifus je večinoma ponehal. Glasovi o teh boleznih v zunanjih listih pa so skrajno pretirani.

V Odrinu.

Iz Carigrada poročajo, da so javili tje iz Odrina, da so žive obitelji vseh častnikov ter da dobivajo redno živež in plačo.

kakšen čipkast robec. Liza je odhitela in seveda pozabila na samovar, zajutrki in name. V tem pa je priklopela v nemi besnosti do skrajnosti. Hotelo se mi je, da zajokam, da raz! tem posodje in zakričim, in vsega tega nisem storila le vsled tega, ker sem bila dobro vzgojena. Pred menoj je ležal krožnik, zraven njega pa vilice in nož. Opazila sem, da je nož menda baš danes nabrušen in zelo oster. Ne spominjam se, po kateri poti sem prišla do svoje divje odločitve, ker je ta hip v meni kipelja strašna jeza. Vzela sem nož in z nerazumljivo neusmiljenostjo zarezala z njim v prst, v veliki prst na levi roki.

»Ah, ah!« se je razlegel v obednici divji, obupni vzkrjak. To sem vzkrjnila jaz, vzkrjnila vsled resnične fizične bolečine, ki je bila strašna. Kri se je vtila iz rane na krožnik, na prt na mizi, na mojo obleko, jaz pa sem kričala, v obednico je hitro pritekla cela hiša, celo babica se je prizibala na svojih drgetajočih nogah.

»Kaj je? Kaj si naredila? Kako? Moj Bog! Vode, compresse, angleški obliž, Semjona Andrejiča!« so klicali in vpili vsi vprek.

»Vsa sem trepetala in vsa bleđa sem bila. Prestrašila sem se tudi sama, ko sem videla, kako globoka je rana in koliko krvi je izteklo. Rano so seveda takoj zavezali

Trdnjava vstraja in more vstrajati še dolgo.

Bulgarski generalni svet.

Iz Sofije poročajo, da se je vršil v Svilenu (Mustafapaša) pod predsedstvom carja Ferdinanda generalni svet, katerega so se udeležili vsi ministri in armadni poveljniki. Vojni svet se je bavil tudi z okoliščino nadaljevanja vojne.

Politični pregled.

Inozemstvo.

Nove baterije in novi krediti. — »Zeit« poroča, da se v kratkem osnuje peta baterija za vsaki izmed 42 poljskih artilerijskih polkov. Število vojaštva se pomnoži: za 168 oficirjev in 4158 mož; konj bodo rabili več 2058. Največje potrebnost za nove baterije na leto bodo znašale okoli 3 1/2 milijona K. Novi krediti bodo že v proračunu 1914. Čez čas se osnuje še šesta baterija.

Ogrsko-hrvaška poslanska zbornica je sklicana na dan 22. t. m.

Avstro-Ogrska.

Avstrija in Bulgarija. — »Večerna Posta« v Sofiji piše o zahtevah Rumunije in napada Rumunijo kakor tudi Avstrijo, rekoč, da slednja razprostira svoj plašč zaščitništva nad prijateljsko jej Rumunijo. »Naj ve naš sosed onstran Dunava, da bulgarski narod, navzlic velikanskim žrtvam v vojni za svobodo, ima še dosti moči, da bo branil svojo deželo proti vsakemu napadalcu!«

Rumunski kralj svoji vojski. — Povodom pravoslavnega novega leta je izdal kralj Karol na svojo armada dnevno povelje, v katerem pravi: V tem kritičnem času kaže vsa dežela zaupanje in svojo ljubav do vojske, ker ve, da bo armada junaško s samozatajevanjem branila interese države. Nadalje izjavlja kralj, da je trdno prepričan, da se bodo vojaki izkazali kot vredni nasledniki svojih prednikov.

Rusija mobilizira dalje. — Vse one vojaške, katerih službeni čas je potekel s pravoslavnim novim letom, pridrži ruska vlada še dalje pod orožjem. Na zapadno mejo pošilja Rusija še vedno vojaštvo.

Darovi.

Iz Podgore. — 13 K 13 v je nabrala g.čna Zmagoslava Brezigar ob priliki rednega obč. zbora tuk. podružnice med udeleženci. — Živel!

Domače vesti.

Današnji Čitalnični družabni večer v rezervirani dvorani hotela pri Zlatem Jelenu se prične ob 8. uri in traja do polnoči. Plesalo se bo pod vodstvom priznanega plesovodje razven četvorke in češke besede tudi druge figurirane plese. Kdor se želi med zabavo pokrepčati, temu so

skrbno, Semjon Andrejič je prišel in vsi mi stregli. Rekla sem, da sem se ranila po nerodnosti. Ležala sem na postelji in slavila zmagoslavje. »Pa sem vas vendarle prisilila,« sem ponavljala sama pri sebi, »da se pečate tudi z menoj. Zdaj le imejte skrb, le vzdihujte!«

»Rana me je bolela teden dni. Pričela se je celiti in zopet so polagoma pozabljali name. In še sedaj se mi pozna na prstu brazgotina, in še ta trenutek jo gledam in se živo spominjam tistega časa, kakor da je vpodobljen v tej brazgotini.

Do svatbe je bilo samo dva tedna še. Treba je bilo, da minejo božični prazniki. In kaj on? On mi je bil vedno jednako nedosežen ideal, istočasno pa tudi zasovraženi žalitelj. Toda jaz nisem opustila niti jedne prilike, da ga ne bi pogledala zagonetno, izzivajoče, in mu povedala, včasih celo šepnila kak nedoločen stavek, ki ga je moral zmesti. A zdelo se je, da se ga ni vse to niti najmanj doteknilo. Smehljal se mi je ponižno in inilo, kakor milemu in svojeglavemu otroku in bil je z menoj ljubezniv, uljuden, in ničesar drugega.

(Dalje prih.)

stranski prostori na razpolago, kjer mu bo gotovo dobro postreženo. Ker je to razven plesnega venčka zadnja čitalnična prireditev v letošnjem kratkem predpustu, pričakuje se od strani goriškega občinstva večje udeležbe.

Smrtna kosa. — Umrl je v tukajšnji vojaški bolnišnici ter bil s pripadajočimi mu vojaškimi častmi pokopan g. Anton Papp, c. kr. zdravniški asistent prvega razreda v pokoji. Pokojnik, ki je dosegel visoko starost, je bil v Gorici znana oseba, saj je bival tu od leta 1866. Doma je bil z Ogrskega. Zapušča vdovo in hčer.

Tečaj za slovensko in nemško stenografijo. — Trgovsko in obrtno društvo naznanja, da otvori dne 21. t. m. tečaj za slovensko in nemško stenografijo v prostorih Šolskega doma.

Učne ure bodo od 6 $\frac{1}{2}$ do 7 $\frac{1}{2}$ vsak torek in petek. Šolnina znaša za dobo 6 mesecev K 30, koja se plača v naprej.

Prva učna ura se vrši dne 21. t. m. ob 6 $\frac{1}{2}$ uri zvečer.

Opozarja se, da se jih je za ta zelo koristen predmet od sedaj še premalo prijavilo, radi česar bi se pouk ne zamogel vršiti, ako se do 21. t. m. ne prijavijo zadostno število.

»Goriška Slovenska Mladina«. — Prihodnjo nedeljo, dne 19. t. m. se bo vršila predzadnja plesna vaja kot običajno od 4.—8. ure zvečer v Trg. Domu! Vadilo se bode celi »Varietè«. — Na svidenje!

Odbor.

Tatiči. — Policija v Gorici je prišla 4 mlade fantičke, ki kradejo okoli, kjer kaj dobijo. Ti so: Al. Kaver, H. Šolc, R. Mareš in Angelj (!) Portner, vsi iz Gorice, — sami fantički v starosti 12—15 let. Žalostno!

Izpred sodnije. — 18-letni Al. Infanti iz Brume pa italijanski podanik se ni odkril in je hotel s kolesom skozi procesijo na dan Vseh svetih v Brumi. Obsojen je bil za to v Gorici na 3 dni zavora.

Central Bio. — Današnji vsopred je nekaj tako lepega, da se lahko po vsej pravici imenuje vsopred »Highe-Lif«. Izbera slik in njih krasota očarajo vsakega, tudi one, ki so navajeni velikomestnim prireditvam. Slike na obrežju Orne so jako zanimive in poučne. Za šolsko mladež je priporočljiva slika Okona Sam. Slika nam kaže noše in običaje iz japonske dežele. Posebno pa moramo omeniti 6. sliko t. j. »Dama iz Maksima«, ki je jako dovršeno delo in ena najlepših slik, ki jih je nudil dosejad kinematograf. Vprizoritev te slike je dosegla v vseh večjih mestih splošno priznanje. Ta vsopred je veljaven za četrtek in petek.

Lenassi in Luzzatto oproščena.

Trst, 16. ob 3. pop.

Danes popoldne je bila razglašena razsodba gledé Lenassija in dr. Luzzatta toženih radi poloma Banke popolare v Gorici.

Obtoženca sta oproščena. V razlogih navaja sodni dvor, da večino pisem, ki so tudi vzročila polom, so podpisali drugi upravni svetniki in ne Lenassi in Luzzatto. Sodni dvor smatra za neresnične izpovedi Colleja in Pianija, naslanja pa se na pričó Nodus.

Domača politika.

Italijani in Dobernig. (K uvodnemu članku.) »Piccolo« odgovarja Dobernigu pa pravi med drugim:.... »Zveza je lepa beseda in lepa reč.... Ali slediti mora pred njo pravičnost in politična realnost, ki združi na prijazen in trajen način oba naroda. Kadar bodo razne nemške stranke edine glede sedeža italijanskega vseučilišča v Trstu, glede tega, da se da Tridentu avtonomija, da našin mladeničev ne bodo pretepali po nemških mestih, ko se Nemci odvadijo, povdarjati, da so državni element v deželah, ki niso njihove, kadar končno Nemci storijo za Italijane vse to, kar smejo od njih zahtevati, takrat bomo imeli vsaj temelj, da bomo smatrali za prijateljskega narod, s katerim želimo skupno nastopati.« — Bodo čakali Italijani, da storijo Nemci vse to, kar oni smejo od njih zahtevati. Ali čakali ne bodo Nemci, mar-

več se bodo dalje borili ob Adriji za svoje cilje, katerim obilo pomaga italijanska politična negotovost in omahljivost!

Goriški deželni zbor bo baje sklican zopet brez razpisa novih volitev!

Dr. Krekove besede. — Poslanec dr. Krek se postavi včasih izven strankarskega stališča ter spregovori besede, ki prijetno donijo. Klerikalci so priredili v Splitu političen tečaj in na tem tečaju je govoril dr. Krek o Jugoslovanih. Rekel je med drugim to-le:

»So narodi, ki žive tudi 1000 let, ne da bi se jim način življenja spremenil; pojavijo pa se v življenju kakega naroda tudi momenti, ko en teden, en mesec odtehta 100, 200 in 300 prejšnjih let. V takšnem momentu živimo sedaj Jugoslovani.

Sami smo se do sedaj smatrali za male, za male nas je smatral ostali svet. Sedaj pa smo nenadoma začutili in z nami tudi ostali svet, da nismo majhni. V tej dobi smo ustvarili nekaj, kar tudi pred zunanjim svetom dokazuje, da smo veliki — združili smo se, premagali smo kampanilizem in separatizem...

Vsakdo izmed nas se zaveda, da so balkanski Slovani, ki se nahajajo v vojni, naši bratje. Idealizem, ki je umrl v zunanji politiki, dviga balkanskega kmeta in za ta idealizem rad ta kmet tudi umre. Velešile hite od blamaže do blamaže, mali narodiči, za katere preje nihče niti vedel ni, pa od zmage do zmage...

Ker smo se bavili z malimi in efemernimi stvarmi, zato smo bili majhni v velikem trenutku!

Majhni v velikem času smo bili mi Slovenci vselej prav iz vzroka, kakor ga navaja dr. Krek, ker smo se bavili z malimi in efemernimi stvarmi. Če je res, da smo premagali kampanilizem, mora pokazati to v prvi vrsti politika klerikalne stranke, katera mora ubrati pa tudi čisto drugo pot nasproti slovenskim naprednjakom. Kdo pa je glavni krivec med Slovenci, če smo se bavili z malimi in efemernimi stvarmi ter stali tu majhni v velikih in malih trenutkih?! Roko naj si dene na srce dr. Krek in reče odkrito: S. L. S. je v glavnem kriva tega, da smo se toliko bavili doslej z malimi in efemernimi stvarmi ter puščali v stran velikopotezno politiko, v kateri je naš spas. Ali bo odslej kaj drugače??

Na južnem kolodvoru v Gorici so razmere, za katere je treba temeljite remedure. Že pod načelnikom Kropschem, hudim nemškim nacijonalcem, je bilo v narodnostnem oziru dovolj povoda za pritožbe, ampak Kropsch je bil vsaj toliko koncilijanten, da je spoznal, da uradniki, kateri občujejo z občinstvom, morajo biti večji tudi slovenskega jezika. Pod Berzetom, sedanjim načelnikom, pa je prišlo drugače. Pri vseh tovrstnih blagajnah so uradniki, kateri niso večji slovenskega jezika, dobi se celo takega, ki mrzi Slovence črez vse in ne more pri nobeni priliki zakriti svoje mržnje proti Slovencem. Ti ljudje so pa tudi tako kolegijalni, kakor čujemo, da celo proti svojim tovarišem Slovencem ruvajo in hujskajo. Dozdaj smo molčali, čeravno smo imeli toliko gradiva, da bi lahko vsaki teden govorili o teh razmerah, molčali smo že več časa, a zdaj pustimo vse obzire na stran, treba odločno govoriti. Ker ti ljudje v svoji slepi strasti ne poznajo nobenih obziróv, jih ne bomo poznali tudi mi.

Slovence pa opozarjamo, da naj se izključno slovenskega jezika poslužujejo pri opravkih z južno železnico ter nam vsako nevšečnost naznanijo. Žaliti se ne bomo pustili na svojih tleh od nobenega!

Postajenačelnik Wieser v Gorici je avanziral za inšpektorja. Dosegel je to imenovanje še mlad, ko so njegovi vrstniki še višji revidenti. Ali Wieser je eksponent nemškega Volksrata v Gorici in misli več na nalogo Nemcev na jugu kot pa na svojo službo. Da bi šel iz Gorice, ni verjetno; mu je preveč k srcu prirastla in če treba, gredo zanj v ogenj tudi Italijani, kakor pred časom, ko je bilo že na tem, da zapusti Gorico.

Xy.

Goričan aretiran v laškem Vidmu radi špijonaže? — Iz Vidma poročajo, da so aretirali tam nekega G. M., Goričana, slov. narodnosti, ki si je baje hotel prilaistiti vojaške dokumente v prid naši državi. Baje

je ta Goričan povabil pred časom nekega človeka iz Vidma v Gorico ter da se mu je tu obljubila velika svota, ako poskrbi načrte utrd ob vshodni meji. Oni Videmčan je rekel Goričanu, naj pride v Videm, ta je prišel in bil aretiran.

Narodna obramba.

Ciril-Methodova podružnica v Mirnu priredi v soboto, dne 18. jan. 1913. cvetlični večer s predavanjem, godbo, petjem in plesom v prostorih g. Jos. Marmolja v Mirnu. Začetek ob 8. uri zvečer.

Književnost.

Vladimir Knaflič: Jugoslovansko vprašanje. L. Schwentner v Ljubljani. Cena broš. K 1'80, po pošti K 1'90. — Knjigo tvorijo politična razmišljanja o priliki balkanske vojne. Balkanska vojna je vrgla jugoslovansko vprašanje v ospredje; o tem, o razmerah med balkanskimi Slovani, med Jugoslovani sploh, o gospodarskih, kulturnih, političnih, socialnih razmerah, o trženju z Balkanom, o zvezah, o trializmu itd. vse polno takega gradiva in raznih misli je položenih na 94 strani te brošure, katero najtopleje priporočamo.

Knjige »Slovenske Matice« so izšle: Radivoj Peterlin-Petruška: **Pocesti in stepi** (poezije). Dr. Fr. Detela: **Tajski promet, povest.** Zabavna knjižnica, vsebina: **Zločinci**, novela, spisal J. Milčinski; **Madež**, spisal Jos. Premk; **Mojster Roba**, spisal dr. Ivan Lah; **Mladih zanikernežev lastni životopisi** spisal J. Milčinski. **Prevodi iz svetovne književnosti:** A. M. Dostojevski: **Zapiski iz mrtvega doma**, prevel Vladimir Levstik. Zbornik, vsebina: **Abbé Martin Kurald** (dr. M. Remes—dr. Zupan); **Slomškov učitelj Ivan Anton Zupančič**, spisal dr. Fran. Ilesič. **Letopis Matice Slovenske za leto 1912.** — Torej dosti zanimivega čtiva!

DOPISI.

Iz ajdouskega okraja.

V Ajdovščini je v nedeljo župni upravitelj g. Rejec zopet pozival liberalce na »korajžo«.

Najraje bi se bil znesel nad klerikalnimi kaporjoni N. D. O., ki so priredili ples ravno isti dan, kot se je vršila veselica, za katero se je on toliko trudil; pa ne kaže. — Zato pa hajd, liberalci, določite dan, kraj, uro, da se pograbimo!

Značilno je, kako g. Rejec ob takih prilikah spretno vihti svoj lastni »brač« še izpred one dobe, ko je maturiral v dražestnih sanjah.... ter se prav po svetopisemsko bajé spremenil Savel v Pavla.

Običajno pa zgreša svoj cilj, ker ga muči kratkovidnost, da ne vidi »lulike«, ki najbujnejše cvete po njegovih lehah.

Le pamet, g. Rejec! Dokler bote otepali s tepci in enacimi ljubeznivostimi raz prižnico, ne pridobite na ugledu in tudi Vaša inteligenca bode trpela.

Iz tolminskega okraja.

Podbrdo. — Občinski sluga Miha Kalthekar je dobil častno kolajno za svoje 40-letno zvesto službovanje.

Kmetijska Čitalnica v Podmelcu bo imela dne 19. t. m. ob 2. uri popoldne v društvenih prostorih v Podmelcu svoj redni letni občni zbor po običajnem dnevnem redu. K polnoštevilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Iz komenskega okraja.

Z Nabrežine. — Naše godbeno društvo priredi dne 19. t. m. cvetlični ples v dvorani g. Fr. Grudna. Začetek bo ob 7. zvečer.

Iz goriške okolice.

Društveni ples »Slovenske Čitalnice« v **Solkanu** se bo vršil v nedeljo, dne 26. prosinca 1913 v dvorani g. Al. Mozetiča. Začetek ob 8. uri zvečer. Sviralca bode godba na lok. vstopnina za člane 2 K, za vabljenega goste 3 K. Med plesom se vrši srečolov. K občini udeležbi uljudno vabi odbor.

Sokolski vestnik.

Na občnem zboru tel. društva »Sokol« v Gorici, ki se je skončal sinoči, so bili izvoljeni sledeči bratje: za starosta Anton Šapla, za podstarosta dr. Drago Marušič, za načelnika Ludovik Kranjc, za odbornike pa: Turk Josip, Košir Mihael, Kozman Avgust, Bašin Alojzij, Malik Josip in Miklavc Ivan, za odborniške namestnike: Paš Anton in Adolf Škrabar. Natančno poročilo prihodnjic.

Redni občni zbor telovadnega društva »Sokol« v Kobaridu bo dne 18. t. m. v prostorih brata staroste Juretiča, in sicer točno ob 8. uri zvečer.

Društvo Sokol v Mirnu bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo, 19. t. m. ob 4. uri pop. v gorenjih prostorih gostilne g. J. Marušiča.

Sokol v Podgori bo imel v nedeljo 19. t. m. redni občni zbor združen s predavanjem. Predava br. Fagančeli: »Nekaj iz zgodovine iz statistike slovenskega Sokolstva«.

Opozarjamo obenem na plesni venček, ki ga priredi Sokol skupno s C. M. podružnico v soboto 18. t. m. Kdor bi pomotoma ne dobil vabila, naj se oglasi. Odbor.

Tel. dr. »Sokol« v Škrbinah bo imelo svoj tretji občni zbor dne 19. januarja t. l. ob 3. popoldne v dvorani g. Adamiča. K občini udeležbi vabi odbor.

Gospodarske vesti.

Podaljšanje roka za predajo napovedi za prihodarino in osebno dohodarino. — Glasom parlamentarnega načrta državnega zbora pride najbrže v prvih tednih tekočega leta v posvetovanje tudi reforma zakona o osebnih davkih. V slučaju da se dotična reforma sprejme, se dosednji način izpolnitve napovedi bistveno premeni (med drugim odpade proračunanje troletnega povprečja) in bode osobito tudi nameravana amnestija najbrže močno učinkovala na izpolnjevanje napovedi. Z ozirom na te okoliščine je finančno ministerstvo odredilo, da se za leto 1913 prenese rok za predajo napovedi za prihodarino in osebno dohodarino na dobo od 15. februarja do 15. marca 1913. Te napovedi se morajo torej predati davčnim oblastim šele od 15. februarja 1913 (namesto kakor do sedaj od 1. januarja) dalje; v smislu člena 29, št. 4, izvrševalne naredbe k IV. poglavju zakona o osebnih davkih bodo torej davčne oblasti vročevale davkoplačevalcem obrazce za napovedi šele v drugi polovici meseca januarja 1913.

Čebelarstva podružnica na Grahovem bo imela dne 2. febr. t. l. ob 1. popoldne v šolskih prostorih svoj redni občni zbor.

Ustavljen tovorni promet. — Ogrske državne železnice razglašajo, da je tovorni promet loco in transit Zemun od 12. t. m. ustavljen ter motivirajo to odredbo z velikim navalom. Ker pride za blagovni promet v Srbijo in Bolgarsko v poštev samo proga Terezin-Zemun, je promet v Srbijo in na Bolgarsko ustavljen.

Razne vesti.

Akad. - tehn. društvo »Triglav« v Gradcu bo imelo svoj II. redni občni zbor za zimski tečaj dne 18. 1. 1913 ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih Schönau. 17.

Izbrisani papeži. — Vatikansko letno poročilo prinaša zanimivo novost: v kronologiji rimskih papežev od sv. Petra do Pija X. so izginila 4 imena. Izbrisal jih je iz zgodovine sedanji papež, ki je po novi listi 259., dočim je bil njegov prednik Ley XIII. 163. Suprimirani papeži so: Bonifacij VI. (leta 89.), Bonifacij VII. (leta 984.), Ivan XVI. (996.) in Benedikt XVI. (1058—1059), češ, da teh papežev v resnici nikoli ni bilo!

Dvboj med dečki. — V kraju Mako na Ogrskem sta se dvobojevala dva mlada dečka, študentka, z revolverjema; katera sta vzela doma. Dvboj je bil v gozdu. En deček je bil ranjen na roki, katero so mu morali v bolnišnici odrezati.

Kam pripelje pljančevanje. — Iz Stokholma poročajo, da je neki delavec, ki je udan pijači, hotel pokončiti svojo družino z dinamitom; ač eksplozija je ubila njega, ženo in dva otroka njegova so rešili.

Dalje na 4. strani.

Monsterproces Puljske občine. — Dne 27. t. m. prične v Rovinju veliki proces proti bivšim občinskim uradnikom in uslužbencem v Pulju. Obtoženi so poverljivost, tatvine, goljufije, ponarejanja dokumentov itd. Razprava bo trajala najbrže 14 dni.

Inženir Leban iz Pulja, ki je bil v Rovinju obsojen kot bivši nastavljenec Puljske občine, je puščen na svobodo proti kavčiji 40.000 K. Preseli se v Trst.

Bulgarske izgube. — Oficijalne bulgarske informacije izkazujejo, da je padlo v vojni in umrlo vsled bolezni, dobljenih v vojni, 21.018. mož in 284 častnikov. Ranjenih in obolelih pa je vojakov 51.000, častnikov 876.

Ozdravelo je bulgarskih ranjencev do konca leta 1912. vsega vskup 28.000. Velik uspeh skrbnih zdravnikov.

Na Dunaju imajo občuten mrz. V no-tranjem mestu je mrza 13 stopinj, v zunanjih delih 15.

Srbija bo gradila trdnjave, in sicer, kakor poročajo razni listi, najprvo med Kragujevcem in Nišem.

Stavke v Newjorku. — Natakarski štrajk je izbruhnil v Newjorku na Silvestrov večer. Štrajk ni ponehal, marveč se še vedno bolj širi. Povsodi manjka natakarsko osobje.

Stavkati je začelo pa tudi 100.000 krojaških pomočnikov.

Samomor oficirja. — Iz Liberc naznanjajo, da se je ustrelil v Trnovi v domobranski vojašnici poročnik Josip Grasse, star 26 let.

Majar se je ustrelil. — V Moravski Belicerkvi se je ustrelil major Borek. Ba-je se mu je zmešalo. Imel je 56 let.

Velike tatvine v prosti luki v Trstu se dogajajo od novega leta dalje dan na dan, ne da bi bilo mogoče doslej še priti na sled tatovom, ki so napravili škodo že za 10.000 K. Sumi se, ca tatovi prihajo s čolni, se utihotapijo v prosto luko in izvrše tatvine. — Zmanjkalo je iz proste luke tudi precej dragocenih predmetov, kakor biserov, preprog, potem kož, sladkorja itd.

Zverinskega zločinca so ujeli v Berlinu. Na vesti ima s svojimi tovariši vred grozen trojni umor v Ringenwaldu. Piše se Sternickel. V hlev k posestniku Kalissu je prišel v družbi s tremi svojimi tovariši ter se začel kregati s Kalissem, zakaj da mu je pridržal del zasluzka. Kalissa so zvezali in umorili. Sternickel mu je odgriznil z obraza kos mesa. Potem je prišla dekla Ana Filip. Tudi to so zgrabili in umorili. Potem so ob truplih se smejali in kadili cigarete. Tako je izpovedal Sternickel. Na to je prišla gospa Kaliss, katero so tudi umorili; nato je vzel Sternickel truplo Kalliseve na ramo ter je nesel v deklino posteljo. Na vesti ima pa še druge zločine. Tako je umoril pred leti bogatega mlinarja Knappeja v Löwenbergu; baje je bil mlinar vržen živ v ogenj. To zver v človeški podobi ima sedaj sodnija v rokah; ujeli so tudi sokrivce.

Ponesrečil je belgijski parnik Congo, in sicer pri uhodu v pristanišče Cartagene. Moštvo so rešili.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič). Zalaga: Družba za izdajanje listov »Sčca« in »Primorec«.

Napredek vede!

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

- IURUBIN CASILE -

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in meh. katarji korenito ozdravijo s

konfeti Casile

N. Casile.

Konfeti Casile urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cev (šilinge) popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito ozdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, mehurne katarje, kamen, nesposobnost za zadržavanje urina, sluzaste tokove itd. — Skatlja konfeti Casile K 4—.

Iurubin Casile, najboljšo protisifilitično in poživljajoče kričistilno sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilidi, anemiji, impotenci, kostoboli, ishias, vnetju zlez, polnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoroi, sterilitei, neurasteniji, energičen razkrojivalec urinske kisline itd. — Steklenica Iurubina Casile K 350.

Vbrizganec Casile zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. — Steklenica vbrizganca Casile K 350.

Kdor želi večjih pojasnil, tiskovin itd. naj naslovi dopis na lekarno Serravallo za g. Casile Trst, ki poča odgovor z obratno pošto zastonj in z vsjo rezervo. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. — V Gorici v lekarnah Cristofoletti in Tromba. 6—20

Slovenci!

Podpirajte in poslužujte se

Prve slovenske brivnice

v Gorici,

Gosposka ulica štev. 1 (nasproti Monta).

Postrežba solidna in snažna.

Za obilen obisk se priporoča

FRAN NOVAK, brivec in lasničar.

Posetnice

= (vizitke)

elegantne fazone

in z najmodernejšimi črkami :

izdeluje

„Goriška Tiskarna“

A. GABRŠČEK

Gorica, Gosposka ulica 7.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

na srednj. tržišču

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče sirsborškoga in drabnega blaga ter tkanin, proge in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čouljario.

Svetinjice. — Rožni venc. — Pašne knjilisce.

Višna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, travo in detelje.

Najbolje izdelane zaloge za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželj.

Vspored za četrtek 16. in petek 17. prosinca

1. Na obrežju Orne
Krasno kolorirana potovalna slika.

2. Kadar stric in nečak...
Jako krasna veseloigra v kateri nastopajo najboljši pariški komiki.

Samo pri popoldanskih predstavah.

3. OKOMA SAM. Japonska tragedija.
Noša in običaji iz dežele krisantem.

4. Gaumontov - teden
Kinematografska poročila. Najnovejši dogodiljaji, sport, moda, literatura i. t. d.

5. Fric ne ve kaj bi napravil
Krasna veseloigra v kateri nastopi 7letni Fric Abelard, ljubljenec obiskovalcev kinematografa.

Samo pri večernih predstavah.

6. = Dama iz Maksim-a =
Krasna veseloigra, ki je dosegla dosedaj največji uspeh. Dogodiljaji iz pariških zabavališč.
Mojsterska režija. — Krasna scenerija.

7. Avguštinova ljubica
= v plesni obleki =

— Izvanredni komični film, ki vzbuja veliko smeha. —

PREDNAZNANILO!

V soboto 18., nedeljo 19. in ponedeljek 20.

Slavnostno odkritje spomenika cesarice Elizabete v Trstu.

Vodstvo.

Popoldanske predstave so cenzurirane tudi za šolsko mladino in pričenjajo ob delavnikih ob 4. in 5., ob nedeljah in praznikih ob 3., 4. in 5. CENE: 1 sedež v loži K 1, rezerv. prostori 80 v, I. prostor 50 vin., II. prostor 30 vin., III. prostor 20 vin., otroci in vojniki do narednika plačajo I. p. 40 vin., na II. 20 vin. in na III. 10 vin.

K večernih predstavah šolski mladini ni dovoljen vstop. Začetek večernih predstav ob 6, 7 $\frac{1}{2}$ in 9, ob nedeljah in praznikih ob 6, 7 $\frac{1}{2}$ in 9. CENE: 1 sedež v loži K 150, rezerv. p. K 1—, I. prostor 60 vin., II. p. 40 vin., III. p. 30 vin. — Dijaki in vojniki do narednika I. p. 50 vin., II. p. 30 vin., III. p. 20 vin.

Ob nedeljah in praznikih Matine ob 11. uri.

je velika izbira dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrirajnov itd. prav po ceni. Mehanična delavnica. Prodaja na obroke. eniki franko.

Udlikovana pekarija in sladlčarna
Karol Draščik
v Gorici na Korou v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vine in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Kdor hoče imeti pristno angleško blago za obleke, naj se obrne na krojaškega mojstra

Antona Krušič
Gorica

na Tržaški ulici št. 16.

Izdeluje se vsakovrstne obleke od najfinejše vrste do navadne, za vsaki stan in za vsak letni čas.

Uzorcji na razpolago.

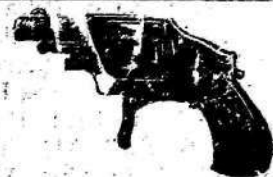
Specialist za izdelovanje oblek za enoletne prostovoljce.

Glavna zaloga
Palma podpetnikov

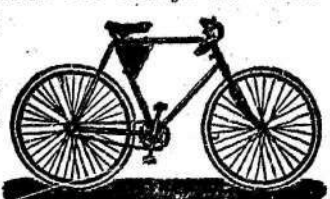
A. Druščvka
Gorica, Raštelj 3.
Zaloga usnja.

Kupujte samo dvokolesa „Alfena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste bodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivaini stroji Original Victoria so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsakovrstno šivanje in šikanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznic in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.

